

סוכה פרק ראשון סוכה

ב.

עין משפט
ג'ר מצודה

א נמי פ"ה מה' סוכה
כלי טופע אר"ה ס"י
מרטט פני' ו'
קב"ב ב ג מ"י מ"ב
מחלסת
הלכה א:

לעוי רש"י

פ"י"ל (פ"י"ל).
סוג של קנה סוף.
יוב"ק. אגרון.
לישק"א. ר"ק (נמש).
בג"ר"ס (ב"ר"ל"א).
שק של דברים ומשמש
להם גם לשכירה.

רבינו חננאל

ומקשינן אי הכי ר'
אליעזר אחת קטנה ואחת
גדולה היה לו לומר.
כלומר דין הקטנה כדון
הגדולה סתמא לסיכור.
ועוד הא אשכחן בירא
דרי' אליעזר לחומרא דוא.
דהיא מחצלת קנים גדולה
מסככין בה ר' אליעזר
אומר אם אינה מקבלת
טמא (מסככין בה).
אלא אמר רב פסא כולי
עלמא קטנה לא פליגי
דחסא לסיכור. כי פליגי
בגדולה. תא קמא רב
סתם גדולה לסיכור ור'
אליעזר סבר סתם גדולה
נמי לסיכור. והכי קתני ר'
אליעזר אומר אחת גדולה
ואחת קטנה. סתם עשייתן
לסיכור עד שירוש לשם
סיכור. תו רבנן מחצלת
של שיפה ושל גמי. גדולה
מסככין בה קטנה אין
מסככין בה. ושל קנים
ושל הילין. גדולה מסככין
בה ארונה אין מסככין
בה. (ר' יוס'.) ר' יוסעאל
בר יוס' אומר משום
אביי אחת זו ואחת זו
מסככין בהן. וכן היה
ר' דוסא אומר כדבריו.
תנן התם כל החצולות
טמאות טמא מת דביר ר'
דוסא. והתמיס אמרינן אף
מדרס. דבתנן במסכת נדה
כל המטמא מדרס טמא
טמא מת. מאי חצולות.
אמר ר' אבהו מובלי.
פ' עושין כמין ירעות
צרות ואחר כך תפרין
אותן ועושין סוף טפיפות
וכסויין. ריש לקיש אמר
מאי חצולות. מחצלות
משם. ואמר ריב"ז כפרת
אמר ר' יחיאל וביד. שבתחלה
נשתכחה חזרה מירשאל
עלה עזרא מבבל ויסדה.
חזרה ונשתכחה עלה ר'
חייא ובניו ויסדו. וכן
אמרו. לא נחלק ר' דוסא
והתמיס על המחצלות
של אושא

אחת קטנה ואחת גדולה טביעי ליה. קטנה נקונטרס דליפכא
גרסינן ובמתניתין גרסינן אחת קטנה ואחת גדולה ופריך
לדחת גדולה ואחת קטנה מיבעי ליה דדרך התנאים בכל מקום
דההוא דפשיטא ליה מני כרישא דתנן כ"ה (דף טו): אחד יבנה
ואחד כל מקום שיש בו בית דין ובבבא
קמא (דף יג): אחד החופר בור ואחד
החופר שיח ומערה ובמסכת סוטה
(דף מג.) אחד הבונה ואחת הלוקח
ואחד היושב וטובה מן התם גבי
מערכי מלחמה ונראה דלון ראייה
מזרז ובויה לכאן דהכי נמי מן
בפניה דרין (דף לג.) אחד דיני ממונות
ואחד דיני נפשות כדרישה ומקירה
ותנן נמי בפ' הולין (יבמות מה.) גבי
הבונה אחד בתולות (ואחד קטנות)
ואחד בעולות ובפרק הכא על
יצמתו (שם דף נג.) אחד המערה
ואחד הגומר ובפרק המפקד (נ"מ
דף מ.) מניא אחד הלוקח ואחד
המפקד לפקטים ומפרש התם כי
היכי דמפקד מקבל פקטים לוקח נמי
מקבל פקטים ככל הני מוזיר הפשוט
באחרונה אכל היא דיבנה ראייה
היא דלפי מנא קמא שזמר אין
מוקעין אלא דיבנה קטן מהדרי ליה
אחד יבנה ואחד כל מקום שיש בו
בית דין וכן ביבמות פרק האשם (דף
קטו.) דקאמרי בית הלל לא שמענו
אלא נבאה מן הקזיר בלבד אמרו
לכו ג"ש אחת באה מן הקזיר ואחת
באה מן התימס וה"ג הזכיר ת"ק מחצלת
גדולה ועל זה שייך לאדורי אחת היא
גדולה ואחת היא קטנה כלומר כמוה
היא הקטנה ואינה חלוקה לרין שני:
של שיפה ושל גמי. כפיפא פליגי
ר' דוסא ורבנן בשל קנים ושל
חילת משמע בשל שיפה ושל גמי לא
פליגי ויולא אשכחן כהדיא דפליגי בשל
גמי לענין מדרס והא דלא מני ליה
הכל למחן דלמר מאי חוללות מזבלי
ינחא דלון זה מחצלת ואפילו לריש
לקיש דלמר מחצלת ממש לא מני
לה הכא משום דלא איתשיל הכא אלא
לאשמעינן צמק היסת. ובמה אין
מסכין: וישל ר' חייא. בקטנה
מיירי: תנן התם ב"ה החיצולות.
משנה במסכת עדיות פרק שלישי
מיטמא טומאת מת בדלית ליה
דגנפא מוקינא לה דחשיב בית קיבול
ואע"ג דפשוטי כלי עץ רחנסי כולה
העשויים להיות דבר קדף של
נחמויין מטמאין מדרבנן כדאמר פרק
המוכר את הבית (נ"ב דף טו.) הכא היכא דלית להו
גדנפא עשין לסיכור: עלה ה"ה מבבא יסדה. שלמד
משמעה ואבטליין כדאימא בפסחים פרק אלו דברים (דף טו.):

המוכר את הבית (נ"ב דף טו.) הכא היכא דלית להו
גדנפא עשין לסיכור: עלה ה"ה מבבא יסדה. שלמד
משמעה ואבטליין כדאימא בפסחים פרק אלו דברים (דף טו.):

והכי קאמר. עשאה לשכיבה כהדיא
זה ואם אנו יכולין לומר זה שהיא
פריש מסככין בה ואינה מקבלת טומאה.
פליגי דסתמא לסיכור דצין תנא
גדולה ואמרינן דסתמא לסיכור כי
פליגי בקטנה תנא קמא שיריה
לקטנה ולא מנייה משום דלכר
גדולה הוא דלמרת בה סתמא
לסיכור הא קטנה סתמא לשכיבה:
ואתא ר' אליעזר למימר. קטנה
מקבלת טומאה ואין מסככין בה ואם
יש לומר בה שהיא לסיכור והכי דמי
כגון שעשאה סתם מסככין בה ואין
מקבלת טומאה: אי הכי. דרבי
אליעזר קטנה כגדולה תנא לאשמעינן
אחת גדולה ואחת קטנה בתמיה די
תנא הכי משמע דגדולה כקטנה תנא
לאשמעינן כך כמזבה בירמא. ולי
נראה איפכא דגרסינן בנתיבי אחת
קטנה ואחת גדולה והכי פריך אחת
גדולה ואחת קטנה מיבעי ליה. דלי
כדגרסינן לה לא ידענא פירכא מאי
היא דלחת גדולה ואחת קטנה משמע
קטנה כגדולה דהכי משמע אחת היא
הגדולה ואחת היא הקטנה כלומר
כמוה היא ואינה חלוקה לרין שני. וכן
דרבי התנאים בכל מקום דהיא
דפשיטא ליה תנא כרישא ואיתו השני
כנא לאשמעינן שהוא שיה לו הוא
שניה אחריו דתנן ג"ה (דף טו):
אחד יבנה ואחד כל מקום כ"ו ונבבא
קמא (דף יג): אחד החופר בור ואחד
החופר שיח ומערה כ"ו ובמסכת סוטה
(דף מג.) אחד הבונה ואחד הלוקח
ואחד היושב וטובה מן התם גבי
מערכי המלחמה הכי: אס אינה
מקבלת טומאה. כלומר אס בפירוש
עשאה לסיכור אין אי לא לא. אלמא
למנא קמא סתם גדולה לסיכור ור'
אליעזר סתמא לשכיבה: אלא אמר
רב פסא כ"ו. ומאי עשאה לשכיבה
דקתני במילתיה דרבי אליעזר הכי
קאמר עיקר עשייתה לשכיבה עד
דעביד ליה לסיכור כ"ו ומילתיה דתנא
קמא הכי מפירשא כדאוקימנא
מעיקרא רישא כגדולה דקתני כהדיא
וסיפא בקטנה והכי קאמר ואם קטנה
היא ועשאה בפירוש לסיכור מסככין
בה סתמא לשכיבה ואתא ר'
אליעזר למימר אף גדולה שיה היא
לקטנה דכי עביד לה סתם הוי עשאה
לשכיבה ומקבלת טומאה ואין מסככין
בה ואינה מקבלת טומאה: שיפה. פ"י"ל. גמי. יוב"ק
דזן רכין הלכך סתם קטנה יש בהן לשכיבה לא שנה גדולה מעשה
שרשרות שהיא עבה ואינה חלקה לא שנה ארונה שהיא חלקה והיינו
דקתני גדולה מסככין בה קטנה אין מסככין בה ואין חלוקה בין גדולה לארונה. אכל של קנים הן קשים וכן של חילת לשק"א והקלת שלה
ע"י גדולה. מעשה עצות וקליעה מסככין בה אפי' קטנה דאינה לשכיבה לפי שהיא עבה ואינה חלקה וע"י שלהן קשה: ארונה אין
מסככין בה. דסתמא לשכיבה דלא היו רגילין לארונה אלא לשכיבה שתהא חלקה ונוחה: כל החוללות. לקמן מפרש מאי היא: מעטמות
עמא מת. כלומר כלי הם מן הסתם ומקבלות טומאה. והאי דנקט עמא מת משום דבני אפלוגי במדרס שהוא אב הטומאה נקט נמי עמא
מת שהוא אב הטומאה והכי קאמר החוללות כלי הם לטומאה אכל אינם מיוחדות לשכיבה "שהן נעשות אב הטומאה במדרס הזו ואין אחת מאלה
שיהו אב הטומאה אלא ע"י המת עלמו שיהיו הן טמאות מת דביר ר' דוסא: והתמיס אמרינן עמאות מדרס. על ידי מדרס נעשות אב
הטומאה לפי שעשויות לשכיבה: מדרס אין עמא מת לא. בתמיה: והתנן כל המטמא מדרס מטמא עמא מת. והוא הדין לכל הטומאות
כגון גוגע בשרך ובגבילה. והאי דנקט עמא מת משום דבבא הטומאה מיירי והכי קאמר כל הנעשה אב הטומאה על ידי מדרס נעשה אב
הטומאה כשהוא עמא מת דלון לך מיטמא מדרס אלא המיוחד לשכיבה דע"י דאשמיס כלי הוא וכל שהוא כלי למדרס מיטמא בכל
טומאה ואפילו הוא פשוטי כלי עץ דילפינן ליה בק"ו במסכת שבת (דף עז.) מפך במת מנין ודין הוא כ"ו. וסיפא דהיא משנה יש שהיא
מטמא טמא מת ואינו מטמא מדרס והיינו מה שהוא כלי אכל אינו מיוחד לשכיבה דמטמא בכל טומאות חוץ מטומאת מדרס שאם שזכ עליו
הזו ולא נגע בו טהור דלגבי מדרס מיוחד לך בעינן כדאמרינן י"ז י"ח וכן שאומרים לו עמוד ונעשה מלאכתו: אימא אף במדרס. ככלי הן ועשוין
לשכיבה: מובלי. כול"ס ועשי לרועה להינחן תחת ראשו ולשכב: ריבוי פסא. יסרינן בחצין עליו לכפרתו של ר' חייא ובניו יהיו ולשון כבוד
הוא זה כשהוא מוכר אביו או רבו לאחר מיתתו ז"ל ק"ו: כשנשכחה סורה מירשאל. לא נשתכחה כולה קאמר אלא הלכות שבויות מניני במירא
שהיו ראשי ארץ ישראל כדאמרינן בפסחים כאלו דברים (דף טו.): עלה הלל הכבלי. שמיים שגלה יבניה החרש והמסגר עמו הייתה ישיבה מאיזה צדבב:

המוכר את הבית (נ"ב דף טו.) הכא היכא דלית להו
גדנפא עשין לסיכור: עלה ה"ה מבבא יסדה. שלמד
משמעה ואבטליין כדאימא בפסחים פרק אלו דברים (דף טו.):